

مولا نا آزاد نیشنل اردو یونیورسٹی
MAULANA AZAD NATIONAL URDU UNIVERSITY
(A Central University established by an Act of Parliament in 1998)
(Accredited with Grade "A" by NAAC)

COLLEGE OF TEACHER EDUCATION, Bhopal

کالج آف ٹیچر ایجوکیشن، بھوپال

REPORT

EXTENSION LECTURE

on

TEACHERS TRAINING

Platforms

by

Prof. Faruq Ansari

8th October 2021

مولانا آزاد نیشنل اردو یونیورسٹی
مائلانا آزاڈ نیشنل اردو یونیورسٹی

MAULANA AZAD NATIONAL URDU UNIVERSITY

(A Central University established by an Act of Parliament in 1998)

(Accredited with Grade "A" by NAAC)

Extension Lecture-08

(Offline/Online)

on

NISHTHA: Professional Development Opportunities for In-Service Teachers

08/10/2021 (4.00pm)

By

Prof. Mohd. Faruq Ansari

National Council for Educational Research and Training (NCERT) New Delhi

at

MANUU College of Teacher Education, Bhopal

Under the aegis of

MAULANA AZAD NATIONAL URDU UNIVERSITY, HYDERABAD

Patron:
Prof. Noushad Husain
Principal

Coordinator
Dr. Bhanu Pratap Pritam
(Convenor, EAO Committee)

Co-Coordinator
Dr. Shabana Ashraf
(Member, EAO Committee)

Co-Coordinator
Dr. Neeti Dutta
(Member, EAO Committee)

Organizing Committee Members

Prof. Abdul Raheem, Dr. Talmeez F. Naqvi, Dr. Khan Sahnaaz Bano, Dr. Sakkeer V., Dr. Rafeedali E., Dr. Jaki Mumtaj, Dr. Indrajeet Dutta, Dr. Shaikh Irfan Jamil, Dr. Rubina Khan, Mr. Syed Md. Kahful Wara, Mr. Shabbir Ahmed, Ms. Abda Shabnam, Dr. Naheed Siddiqui, Mr. Safiuddin Ansari, Mr. Ahmad Hussain

Programme Schedule:

Programme Anchor: Dr. Neeti Dutta

Events	Time	Faculty Members/Resource Persons
Tilawat-e-Quran	4.00-4.05pm	Mr. Ahmad Hussain
Introduction of the Guest	4.05-4.10pm	Dr. Bhanu Pratap Pritam
Opening Remarks	4.10-4.15pm	Prof. Noushad Husain
Lecture	4.15-5.15pm	Prof. Mohd. Faruq Ansari
Question Answer	5.15-5.25pm	" "
Vote of Thanks	5.25-5.30pm	Dr. Shabana Ashraf

Google Meet Link- <http://meet.google.com/vwc-njut-xsc>

Access to Quality Education Is Students' Right & Teachers' Responsibility: Prof. Faruq Ansari

Bhopal, 08 October 2021: Providing quality education to children, who are the future of this nation, is the responsibility of the teacher, and therefore they (teachers) need to continuously improve their competencies and upgrade their skills, leading educationist Prof. Mohd. Faruq Ansari said on Friday.

“Providing quality education to students is their (students) right and our (teachers) responsibility. Therefore, motivation and empowerment of teachers is required to ensure the best possible future of our children and nation,” said Prof. Ansari who is a senior profession in the Department of Education in Languages, National Council of Educational Research and Training (NCERT).

Prof. Ansari was delivering an extension lecture on NISHTHA: Professional Development Opportunities for In-Service Teachers” which was organized here by MANUU College of Teacher Education, Bhopal.

He said NCERT had started a pilot project for elementary teachers (in-service) in Tripura which had succeeded. The same project was then sent to the Ministry of Education which gave its green signal for nationwide launch.

Subsequently, modules were developed and NISHTHA was launched in face-to-face mode on August 21, 2019. The target is set to provide quality training to 46 lakh in-service teachers.

Prof. Ansari said due to Covid-19, the NISHTHA program was stopped; it was then converted into online mode, wherein the modules were restructured. It uses the DIKSHA platform.

Continuous Professional Development (CPD) opportunities systematically cover the latest pedagogies regarding foundational literacy and numeracy, formative and adaptive assessment of learning outcomes, competency-based learning, and related pedagogies.

In his opening remarks, Prof. Noushad Husain, Principal, MANUU College of Teacher Education-Bhopal, said it is the duty of teachers to motivate students and help them build their future.

Under National Education Policy (NEP) 2020, every teacher and head teacher are supposed to take part in at least 50 hours of CPD opportunities per year for their own professional development, stated Prof. Noushad.

He said the government had launched NISHTHA 1.0 for Elementary level (Class I-VIII), NISHTHA 2.0 for Secondary level (Class IX-XII), and NISHTHA 3.0 for NIPUN

Bharat (ECCE to Class V).

Earlier, Dr. Bhanu Pratap Pritam (Assistant Professor, MANUU CTE-Bhopal) welcomed the guest speaker, and Dr. Neeti Dutta ((Assistant Professor, MANUU CTE-Bhopal) hosted the program successfully. The vote of thanks was given by Dr. Shabana Ashraf (Assistant Professor, MANUU CTE-Bhopal). Tilawat-e-Quran was recited by Mr. Ahmad Husain (Assistant Professor, MANUU CTE-Bhopal).

Report in Hindi

मौलाना आजाद नेशनल उर्दू यूनिवर्सिटी टीचर ऑफ कॉलेज एजुकेशन भोपाल द्वारा 8 अक्टूबर सन 2021 को पुस्तकालय परिसर में विशिष्ट अतिथि व्याख्यान का आयोजन ऑनलाइन एवं ऑफलाइन मोड पर किया गया !

कार्यक्रम का शुभारंभ श्री अहमद हसन द्वारा कुरान की आयत 23-27 सूरह बनी इजरायल की तिलावत कर किया गया ,इस सुरा में उन्होंने माता-पिता की महिमा और फरमाबरदा री के बारे में बताया !

इसके पश्चात कार्यक्रम के अध्यक्ष एवं कॉलेज ऑफ टीचर एजुकेशन भोपाल के प्राचार्य श्री नौशाद हसन ने पुष्पगुच्छ से मुख्य वक्ता एवं विशिष्ट अतिथि एनसीईआरटी नई दिल्ली के प्रोफेसर श्री मोहम्मद फारुख अंसारी का सम्मान किया एवं अपने वक्तव्य में उन्होंने कहा कि डॉ राधाकृष्णन ने बताया था कि गुरु ही शिष्य के भविष्य को संवारते हैं इसीलिए शिष्य को लगातार प्रेरित किया जाना चाहिए ,एवं नई शिक्षा नीति में बहुत अच्छी संभावनाएं हैं! तत्पश्चात प्रोफेसर डॉ भानु प्रताप प्रीतम कॉलेज आफ टीचर एजुकेशन भोपाल द्वारा विशिष्ट अतिथि एवं मुख्य वक्ता प्रख्यात विद्वान एवं शिक्षाविद श्री मोहम्मद फारुख अंसारी का उपलब्धि एवं जीवन वृत्त बताया गया कार्यक्रम के अगले पड़ाव पर मुख्य वक्ता श्री अंसारी का वक्तव्य आरंभ हुआ जिसमें उन्होंने नई शिक्षा नीति सन दो हजार इक्कीस बाईस ,कार्यक्रम निष्ठा भारत सरकार एवं दीक्षा पोर्टल के बारे में बताया !दीक्षा कार्यक्रम के बारे में बताते हुए उन्होंने 50 घंटे की टीचर ट्रेनिंग 3.0 2.0 एवं 1.0 को विस्तार से समझाया और कहा की अब तक 46 लाख से अधिक शिक्षकों को ट्रेनिंग दी जा चुकी है एवं यह अभी भी जारी है!

मॉडल 17 के बारे में बताते हुए उन्होंने कहा कि हर बच्चे को तालीम मिले एवं विद्यार्थियों की तरबियत साजी की जाए सन 2019 और 20 का मॉड्यूल बताते हुए उन्होंने कहा कि इसमें 17000 लोगों को जोड़ा गया है जो अभी कोविड-19 की वजह से रुक गया था पर अब फिर से चलना शुरू हुआ है साथ ही दीक्षा पोर्टल को भी उन्होंने समझाया और कहा शिक्षाविद शिक्षक प्राध्यापक आदि इस से जुड़ सकते हैं वक्तव्य के अंत में प्रश्न उत्तर चक्र में उन्होंने ऑनलाइन और ऑफलाइन प्रश्न कर्ताओं के प्रश्नों के उत्तर दिए और जिज्ञासाओं का समाधान किया !

कार्यक्रम के अंत में प्रोफेसर डॉक्टर शबाना अशरफ कॉलेज ऑफ टीचर एजुकेशन भोपाल द्वारा धन्यवाद भाषण प्रेषित किया गया!

इस सफल उत्साहजनक और ज्ञानवर्धक कार्यक्रम की उद्घोषक प्रोफेसर डॉक्टर नीति दत्ता कॉलेज ऑफ टीचर एजुकेशन भोपाल थी !

आयोजन में समस्त प्राध्यापक विद्यार्थी ऑनलाइन एवं ऑफलाइन उपस्थित थे

رپورٹ

عنوان: سروس میں رہتے ہوئے اساتذہ کی پیشہ ورانہ ترقی کے مواقع

آج بتاریخ 8 اکتوبر 2021 کو توسیع خطبہ-08 کو مد نظر رکھتے ہوئے ”سروس میں رہتے ہوئے اساتذہ کی پیشہ ورانہ ترقی کے مواقع“ کے عنوان پر توسیعی خطبہ کا انعقاد کیا گیا۔ جس میں ایبکرننگ محترمہ نبی دتتا صاحبہ نے کی۔ پروگرام کی شروعات احمد حسین کی قرآن پاک کی تلاوت سے کی گئی۔ صدارتی خطبہ کے لئے مدعو NCERT کے پروفیسر محمد فاروق انصاری صاحب کے بارے میں ڈاکٹر بھانو پرتاپ پرتیم صاحب نے مختصر تعارف پیش کیا۔ اس کے بعد پروفیسر نوشاد حسین صاحب (پرنسپل، سی۔ٹی۔ای۔مانو بھوپال) نے موضوع سے تعارف کرایا۔ صدارتی خطاب پروفیسر محمد فاروق انصاری صاحب نے پیش کیا جس میں آپ نے اساتذہ اور اسکولوں کے پرنسپل یا ہیڈ ماسٹرز کی ٹریننگ کی اہمیت پر بات کی انہوں نے بتایا کہ کم سے کم اساتذہ کو پچاس گھنٹے اور ہیڈ ماسٹر زیار پرنسپل کو پچاس یا پچاس سے زائد گھنٹے کی ٹریننگ لینا لینا لازمی ہے۔ جس سے تدریسی عمل سے جڑے ہوئے اساتذہ کی استعداد میں اضافہ ہو سکے اور ساتھ ہی ان کی پیشہ ورانہ ترقی بھی ہو سکے۔ اس پروگرام کی شروعات سب سے پہلے 2017 میں تریپورہ ضلع کے ابتدائی سطح کے اساتذہ اور ہیڈ ماسٹرز پر کی گئی۔ اس پروگرام کے نتائج بہت اچھے حاصل ہوئے جس کی بنیاد پر بعد میں یہی پروگرام NISHTHA کے نام سے آیا۔ NISHTHA پروگرام کے ذریعہ 11 زبانوں میں 18 لائن کورسز کی شروعات کی گئی ہے جس کو دو ماڈیول (N-1.0 اور N-2.0) جو کہ پہلی تا آٹھویں جماعت اور اور نہم تا بارہویں جماعت کے اساتذہ و ہیڈ ماسٹرز ٹریننگ لے سکتے ہیں۔ NEP-2020 کے آنے کے بعد ایک نئے کورس کی شروعات کی گئی جسے N-3.0 کے نام سے جانا جاتا ہے۔ N-3.0 ماڈیول کے ذریعے پہلی تا بارہویں جماعت تک کے اساتذہ و ہیڈ ماسٹرز ٹریننگ لے سکتے ہیں۔ اس پروگرام کے ذریعے تقریباً 42 لاکھ اساتذہ کو ٹریننگ دینا طے پایا گیا تھا لیکن اب ہر وہ اساتذہ جو کہ تدریسی پیشہ سے جڑے ہوئے ہیں چاہے وہ جس بھی سطح کے ہوں وہ آسانی سے NISHTHA پلیٹ فارم کے ذریعہ ٹریننگ حاصل کر سکتے ہیں۔ صدارتی خطبہ کے اختتام پر سوال و جواب کا سلسلہ بھی کیا گیا۔ آخر میں محترمہ شبانہ اشرف صاحبہ نے پروگرام میں شامل تمام لوگوں کا شکریہ ادا کرتے ہوئے پروگرام کو اختتام تک پہنچایا۔

یہ رپورٹ احمد حسین کے ذریعہ تیار کی گئی۔

Dr. Bhanu P.Pritam
Convener

Dr. Shabana Ashraf
Co-convener

Dr. Neeti Dutta
Co-convener

Prof. Noushad Husain
Principal

Written by
Mr. Shabbir Ahmed, Mr. Ahmed Husain, Dr. Naheed Siddiqui

Designed by
Dr. Tarannum Khan

MANUU-CTE, Bhopal